

Остуоруйа дойдута

Бырайыак аата

Бырайыак оҕордо иитээги: Стружкова Ларьяна Васильевна

Сыала: Остуоруйа нөҕүө оҕо сангарар сангатын,
кэпсиир дьобурун сайынарары, оҕо бэйэ -
бэйэтигэр истин сыһыаннаах,
көмөлөсүһэр, иллээх буоларыгар иити.
Театрализованнай ооньдууларга интэриэһи
тардыы

СОРУКТАРА:

- ❖ Араас норуот остуоруйаларын билиһиннэри;
- ❖ Остуоруйа нөҥүө оҕо тылын байыты;
- ❖ Остуоруйаны үөрэтиигэ төрөппүттэри кытта ыкса ситимнээхтик үлэлээһин;
- ❖ Остуоруйа дьоруойдарынан оҕону сизэргэ – майгыга иити;
- ❖ Оҕо айар дьоҕурун сайыннары.

Үлэ актуальнаһа

Билинги кэмгэ оҕо тылынан кэпсиир дьоһура, оҕо бэйэтин саастылаахтарыгар, чугас дьонугар хаҕыс сыһыанын, тыйыс майгытын элбэхтэ бэлиэтии көрөбүт. Бу биир төрүөтүнэн телевизорга, социальнай ситимнэргэ күннэтэ көстөр – мөкү быһыыны – майгыны, сиэри таһынан ис хоһоонноох, үтүөһэ кэрэһэ уһуйбат атын омук тылынан саңарар, мультиктары, ооньуулары, ону истэриттэн, көрөрүттэн булуон эмиз сөп.

Оҕо күн сирин көрүүһүттэн, олох бары кэрэтин кэрэхсиир, истин сыһыанга бигэтэр, сиэрдээх буола улаатарыгар төрөппүт, уһуяан үлэһиттэрэ оруоллара улахан.

Оџо билини – көрүүнү, тулалыыр эйгэни кэтээн көрөн, алтыһан
ылар. Ону тэнгэ кинигэттэн, остуоруйаттан эмиэ хаһатынар.
Остуоруйа оџо олоџун аргыһа, кини олоџор туохха да тэнгэмэт
суолталаах, сүһкэн оруолу оонһуур.

Остуоруйа көмөтүнэн оџо сыһа – бааһа тылын саһаһа, айар
дьоџура, майгы – сигили өттүнэн хаачыстыбатын арыһар.

Оџо остуоруйа геройдарын иһиһилэрин, санааларын үллэстэр.
Кинилэри кытта остуоруйа олоџор, эйгэтигэр тэнгэ киһирэр.

Үлэ көрүгнэрэ

- ❖ Сахалы тылынан сангарар остуоруйаны көрдөрүү;
- ❖ Хартынанан үлэ;
- ❖ Остуоруйаны кэпсээһин;
- ❖ Өй – мэйи ооньууларын ооньотуу;
- ❖ Остуоруйа сүрүн геройдарын уруһуйдааһын;
- ❖ Остуоруйаны туруоруу;
- ❖ Аудио остуоруйа иһитиннэри;
- ❖ Күрэхтэргэ кытты;
- ❖ Быыстапка тэрийи.

Үлэ былаана

❖ Нэдиэлэгэ 1 – дэ буолар, 20 – 25 мүн.

Бытыллар күнэ	Темата	Үлэ көрүгнэрэ
Балабан ыйа	<p>“Эриэппэ” Өс-хоһооно: “Кыра күүс-улахан көдьүүс” Кыра да кбмб наада, олус ту7алаах эбит. фланеграф</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Остуоруйаны ааҕан иһитиннэри, ырытыы. 2.Уруһуйдатыы. 3.Атрибут оноруу. 4.Өй мэйии оонньуута. 5.Оруолларга араарыы. 6.Остуоруйаны туруоруу.
Сэтинньи ыйа	<p>“Кубах дьизэтэ” Бэйэ-бэйэҕэ үтүө сыһаннаах буолууга, бэйэ-бэйэҕэ көмөлөнөргө, атаҕастыа суохтаахпыт. Күлүк остуоруйата</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Остуоруйаны ааҕан иһитиннэри, ырытыы. 2.Уруһуйдатыы. 3.Атрибут оноруу. 4.Өй мэйии оонньуута. 5.Оруолларга араарыы. 6.Остуоруйаны туруоруу.
Тохсунньу ыйа	<p>“Кюоска, бөтүүк уонна саһыл” Өс-хоһооно: “сүбэ-ама суолталаах” Кэпсээн остуоруйата</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Остуоруйаны ааҕан иһитиннэри, ырытыы. 2.Уруһуйдатыы. 3.Атрибут оноруу. 4.Өй мэйии оонньуута. 5.Оруолларга араарыы. 6.Остуоруйаны туруоруу.
Кулун тутар ыйа	<p>“Таал таал эмээхсин” Айылҕаны убаастыы, харыстабыллаахтык сыһаннаһарга иитии. Оонньоон көрдөрүү</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Остуоруйаны ааҕан иһитиннэри, ырытыы. 2.Уруһуйдатыы. 3.Атрибут оноруу. 4.Өй мэйии оонньуута. 5.Оруолларга араарыы. 6.Остуоруйаны туруоруу.
Муус устар ыйа	<p>“Үс сибиинньэлэр” Өс-хоһооно: “Сүрэҕэ суох сүүс сүбэлээх” Кукольнай театр</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Остуоруйаны ааҕан иһитиннэри, ырытыы. 2.Уруһуйдатыы. 3.Атрибут оноруу. 4.Өй мэйии оонньуута. 5.Оруолларга араарыы. 6.Остуоруйаны туруоруу.

Төрөпүтү кытта үлэ

- ❖ «Остуоруйа – эһиги оҕоҕут олоҕор» - анкета толорторуу;
- ❖ «Биһиги сөбүлүүр остуоруйаларбыт» - дьиэ кэргэнинээн остуоруйа туруоруу;
- ❖ Төрөпүттэри кытта бөлөхпүт библиотекатын байытыы;
- ❖ Остуоруйаны туруорарга геройдар көстүүмнэрин, туттуллар атрибуттарын, декорацияны оҕорорго төрөпүттэри кытыннарыы.

Күүтүллэр түмүк ситиһиитэ

- ❖ Остуоруйа көрүгнэрин билэр;
- ❖ Үтүө, мөкү персонажтары быһаарар;
- ❖ Майгыта – сигилитэ тупсар;
- ❖ Истибитин уруһуй нөгүө тириэрдэр;
- ❖ Остуоруйа нөгүө оҕо сагарар тылын баайа, саппааһа элбиир.

Түмүк

Остуоруйа – оҕо үтүө киһи буола үүнэн тахсарыгар сүдү күүс буолар. Онон оҕону уһуйаан сааһыгар, сырдык өгүнэн ылынар кэмнэригэр, остуоруйа нөҕүө норуот үтүө үгэстэрин туһанан, сиэрдээх майгыны олохсутан, сагарар сагатын, айар дьоһурун сайыннарыахха.

Остуоруйа – норуот муудараһа, норуот өйдүүр өйө, саныыр санаата, ыллыыр ырыата. Кини мэлдьи үчүгэйгэ, үрдүккэ, кэрэҕэ угуйар. Ол иһин ханнык баҕарар остуоруйаҕа куһаҕан үчүгэйи кыайбыта диэн суох. Мэлдьи үчүгэй өрөгөйдүүр, үтүө санаа, кырдык кыайар.

